

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Власенко В. М. (Суми, Україна), канд. іст. наук;
Звагельський В. Б. (Суми, Україна), канд. філол. наук;
Камберова Р. (Софія, Болгарія), канд. філол. наук;
Куліш А. М. (Суми, Україна), д-р юрид. наук;
Нестеренко В. А. (Суми, Україна), канд. іст. наук;
Світайло Н. Д. (Суми, Україна), канд. філософ. наук;
Пашин В. П. (Курськ, Росія), д-р іст. наук;
Петрищева Н. С. (Курськ, Росія), канд. іст. наук;
Рамач Я. (Новий Сад, Сербія), д-р іст. наук;
Хлопова І. Є. (Курськ, Росія), канд. іст. наук.

Видання рекомендовано до друку рішенням вченої ради юридичного факультету Сумського державного університету (протокол № 9 від 03.04.2014 р.)

Особистість, суспільство, держава: проблеми минулого і сьогодення : зб. матер. Міжнар. наук.-практ. конф. : у 2-х част. Ч. 2 : у 2-х томах (Суми – Курськ, 18 квітня 2014 р.) / ред. колегія : В. М. Власенко, В. Б. Звагельський, Р. Камберова та ін. – Суми – Курськ : Сумський державний університет, Південно-Західний державний університет, 2014. – Ч. 2, Т. 1. – 200 с.

До збірника увійшли наукові статті та повідомлення викладачів, студентів, вчених та аспірантів ВНЗ і наукових установ, виголошені в рамках Міжнародної науково-практичної конференції «Особистість, суспільство, держава: проблеми минулого і сьогодення» (Посвідчення УкрІНТЕІ № 861 від 9 грудня 2013 р.), присвячені актуальним питанням суспільно-гуманітарних наук.

На обкладинці: Перший у світі монументальний пам'ятник Тарасу Шевченку. Встановлений у жовтні 1918 р. у м. Ромнах на Сумщині. Скульптор І. П. Кавалерідзе.

конфліктогенне зовнішнє оточення регіону: з одного боку – сусідство з Балканами, що мають невирішені етнічні та соціально-економічні проблеми, з іншого – з Близьким Сходом, що характеризується зростаючою напругою навколо ядерної програми Ірану та не спадаючою конфліктогенною активністю після війни в Іраку.

1. Василенко С. «Чорноморська доктрина» України та її сучасні виміри / С.Василенко // Людина і політика. – 2002. – №4. – С.11-25.

2. Зажигаєв Б. Лімітрофна територія глобального світу (Трансформації держав Балто-Чорноморського регіону в ХХІ столітті) [Електронний ресурс] / Б.Зажигаєв. – Режим доступу: <http://www.kyuu.edu.ua/vmv/v/09/03.htm>

3. Рябінін С. Хто стане локомотивом Чорноморсько-Каспійського регіону: місце вакантне / С.Рябінін // Зовнішні справи. – 2011. – №1. – С.26-29.

4. Куклина И. Проблемы безопасности в Черноморско-Каспийском регионе / И.Куклина // Мировая экономика и международные отношения. – 2002. – №1. – С.90-97.

5. Тимчук Д. Чи можлива війна України з Румунією [Електронний ресурс] / Д.Тимчук. – 2012. – 20 вересня. – Режим доступу: <http://wartime.org.ua/3494-chi-mozhлива-vyna-ukrayini-z-rumunyeу.html>

МУЛЯР Д.О.

ВИЩА ШКОЛА ЯК ЧИННИК ФОРМУВАННЯ ПОЛІТИЧНОЇ ЕЛІТИ ТА СТАНОВЛЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО ПАРЛАМЕНТАРИЗМУ

Питання освіти народних депутатів є актуальним та широко обговорюваним у суспільстві, водночас є предметом багатьох маніпуляцій думкою населення, тому потребує об'єктивного дослідження. В даній роботі проведений аналіз, узагальнення та систематизація загальнодоступних фактів, щодо освіти народних депутатів Верховної Ради України 7 скликання (станом на вересень 2013 р.). Важливість даного питання пояснюється й тим, що результати досліджень щодо попередніх скликань, малочисельні, а стосовно депутатів 7 скликання – відсутні.

Формування особистості починається з самого народження, відбувається в декількох соціальних інституціях, таких як сім'я, школа та інші. Гармонійний розвиток є можливий лише при безперервному вихованні, навчанні та самовдосконаленні протягом усього життя. В перші роки життя відбувається пізнання навколишнього світу розвиток навичок взаємодії з ним, *«інтелектуальний розвиток відбувається головним чином у школі»* [1, с.146], де формуються світоглядні уявлення та переконання, проте найбільш свідомою та ґрунтовною є освіта у вищих навчальних закладах.

Численними є думки, що вища освіта є запорукою успішного майбутнього, а навчання в тих чи інших вищих навчальних закладах є більш престижним та перспективним.

Хто все ж таки є успішним? Бізнесмени, науковці, робітники чи можливо домогосподарки – успішним може бути кожен, в своїй галузі чи соціальній групі. Проте проявом загального успіху, на нашу думку, є загальне визнання та обрання народом. Тож розглянемо найбільш успішних представників, народних обранців вищого рівня – народних депутатів України.

Основна мета – це з'ясувати які ж вищі навчальні заклади закінчили ті хто уособлюють представницьку владу сьогодні. У роботі проаналізовано, випускниками яких навчальних закладів є наші обранці, яка кількість з них не має вищої освіти, чи мають вони освіту здобуту за межами України, освіту в галузі державної служби, державного управління, мають науковий ступінь кандидата чи доктора наук, випускниками яких навчальних закладів найбільше представлені в парламенті?

Станом на вересень 2013 р. у Верховній Раді України налічується 443 депутати, з яких 12 не мають вищої освіти, 431 – мають [2].

Одну вищу освіту мають 264 народних депутати, дві – 132, три – 30 і більше трьох вищих навчальних закладів закінчили 5 народних обранців. Науковий ступінь кандидата чи доктора наук отримали 87 (з них 71 кандидати наук, 16 доктори наук). На даний час дехто продовжує своє навчання здобуваючи першу чи чергову освіту, навчаючись в аспірантурі або докторантурі. Дехто з депутатів здобули свою першу а іноді єдину освіту за часів Радянського Союзу у Москві, Ленінграді, Ростові, Тулі, Красноярську і т.д. Більш молоде покоління здобувши освіту на теренах України, поглиблює свої знання у США, ФРН, Австрії, Канаді [2; 3; 4].

Проте все ж переважна більшість народних обранців закінчили вищі навчальні заклади України.

У вищих навчальних закладах кожного з міст – Вінниця, Полтава, Луцьк, Рівне, Чернігів, Кам'янець-Подільський, Херсон, Кіровоград, Кривий Ріг, Житомир, Суми, Ірпінь, Алчевськ та АР Крим освіту здобували від 6 до 3 депутатів (58 депутатів). Ще в 16 містах навчалися 20 народних обранців (Дивіться Таблицю 1).

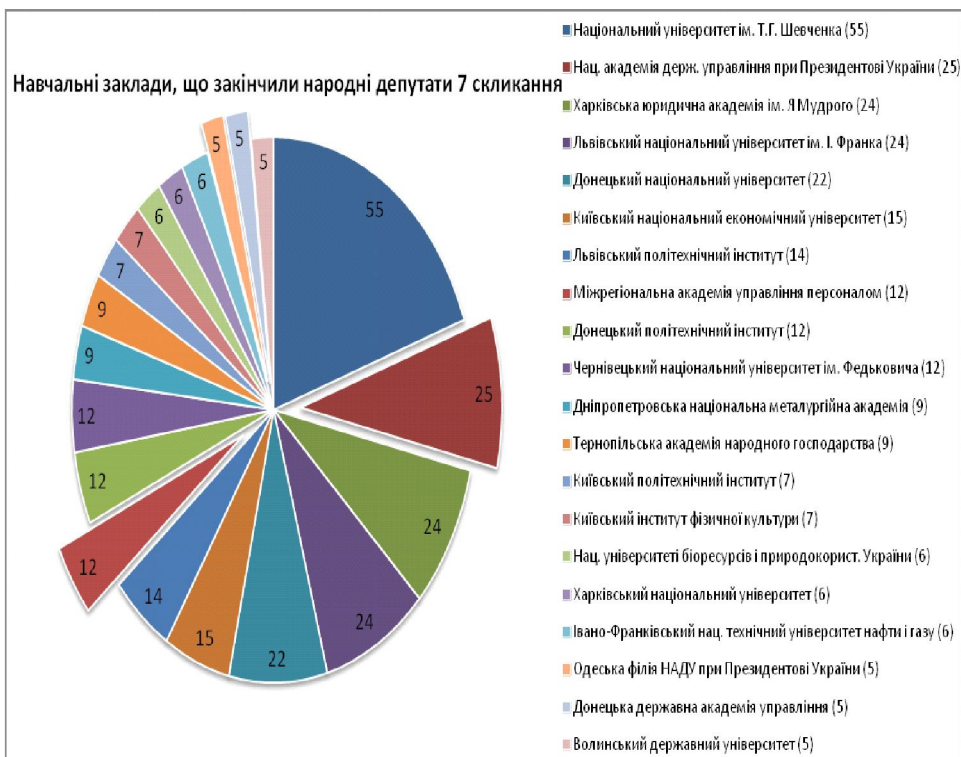
Якщо зосередитися на кількісних показниках окремих ВНЗ то маємо наступні дані. Серед 160 навчальних закладів України випускниками яких є депутати 7 скликання, більшість навчальних закладів (21), мають серед своїх випускників від 1 до 4 депутатів ВР кожен (разом 287 депутатів). Ще в 20 ВНЗ здобули освіту 280 депутатів (відповідно до Діаграми 1).

Варто відмітити, що випускники вищих навчальних закладів, які останнім часом входять до рейтингу кращих, такі як Києво-Могилянська Академія, Київський авіаційний та транспортний університети, Університет харчових технологій та НПУ ім. М.П.Драгоманова, Харківський політехнічний – представлені у парламенті поодинокі.

Таблиця 1. Кількість народних депутатів що закінчили ВНЗ (у розрізі міст)

№	Місто	К-ть народних депутатів	К-ть ВНЗ
1	Київ	190	34
2	Харків	71	20
3	Львів	54	10
4	Донецьк	48	8
5	Одеса	28	13
6	Дніпропетровськ	28	10
7	Тернопіль	17	5
8	Чернівці	12	1
9	Луганськ	12	6
10	Івано-Франківськ	11	3
11	Ужгород, Запоріжжя	7	4

Діаграма 1. Навчальні заклади, що закінчили народні депутати 7-го скликання

Отже, велика кількість народних депутатів навчалися саме в національних університетах, беззаперечним лідером серед яких є Національний університет ім. Т.Г.Шевченка, кількісно відстають Національні університети Львова та Донецька, Чернівців та Харкова. Чільне місце посідають навчальні заклади що мають напрямки навчання «Державна служба» та «Державне управління», а саме Національна академія державного управління при Президентові України та її регіональні філії, а також Міжрегіональна академія управління персоналом та Донецька державна академія управління. Значна частка випускників Харківської юридичної академії ім. Я.Мудрого. Економічні ВНЗ представлені КНЕУ, Тернопільською академією народного господарства, Національним університетом біоресурсів та природокористування України. Технічні заклади – Донецькою металургійною академією та Івано-Франківським національним технічним університетом нафти і газу. Також є 5 випускників Київського інституту фізичної культури.

Все ж лідируючі позиції (як в розрізі міст, так і окремих навчальних закладів) належать Національному університету ім. Т.Г.Шевченка, Національній академії державного управління при Президентові України (м. Київ), Харківській юридичній академії ім. Я.Мудрого, Львівському та Донецькому національним університетам, що підтверджується рейтингами кращих ВНЗ України. Це дозволяє зробити висновок, про те, що вищезгадані навчальні заклади не лише дають ґрунтовні знання в тій чи іншій галузі, сприяють розвитку лідерського потенціалу, а й сприяють формуванню політичної еліти, становленню сильної свідомої особистості, що дозволяє успішно будувати кар'єру у представницькій владі.

1. Гончаренко С.У. Український педагогічний словник / С.У.Гончаренко. – Київ: Либідь, 1997. – 375 с.

2. Офіційний веб-портал Верховної Ради України [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/site2/p_deputat_list.

3. Громадський рух ЧЕСНО [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://chesno.org/vr7/>

4. Інтернет-довідник «Офіційна Україна сьогодні» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://dovidka.com.ua/user/?code=474279>